

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή λαμβάνει νέα μέτρα για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να ανακάμψουν από κλιματικές καταστροφές

Brussels, 21 Οκτωβρίου 2024

Σήμερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή λαμβάνει νέα μέτρα για τη **στήριξη των κρατών μελών που πλήττονται από πρωτοφανείς καταστροφές που σχετίζονται με το κλίμα.**

Όπως ανακοίνωσε η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. **φον ντερ Λάιεν** κατά την επίσκεψή της στην Πολωνία στις 19 Σεπτεμβρίου 2024, η Επιτροπή προτείνει **τροποποιήσεις σε τρεις κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ώστε τα κονδύλια της ΕΕ να μπορούν να κινητοποιηθούν γρήγορα για τη στήριξη της ανάκαμψης από καταστροφές.**

Οι τροποποιήσεις αφορούν τους κανονισμούς που διέπουν το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)**, το **Ταμείο Συνοχής** και το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)** για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, καθώς και τον κανονισμό του **Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)** εντός του πλαισίου 2014-2022.

Οι προτάσεις αυτές αποτελούν μια **άμεση απάντηση στις πλημμύρες που έπληξαν χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, καθώς και στις πυρκαγιές που έπληξαν την Πορτογαλία τον Σεπτέμβριο του 2024.** Από κοινού, οι προτάσεις αυτές δίνουν στα **επτά πληγέντα κράτη μέλη** (Πολωνία, Ρουμανία, Αυστρία, Τσεχία, Ουγγαρία, Πορτογαλία και Σλοβακία) τη δυνατότητα να αναπρογραμματίσουν περίπου **18 δισ. ευρώ** (περίπου **17,7 δισ. ευρώ** στο πλαίσιο των ταμείων της πολιτικής συνοχής και **588 εκατ. ευρώ** στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ) για παροχή βοήθειας κατόπιν καταστροφών που σχετίζονται με το κλίμα. Χάρη στα μέτρα αυτά, η ΕΕ θα μπορεί να **στηρίζει με ευελιξία όλα τα κράτη μέλη** που πλήττονται από πρόσφατες και πιθανές μελλοντικές **καταστροφές που σχετίζονται με το κλίμα.**

Η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. **φον ντερ Λάιεν** δήλωσε σχετικά: «*Η Ευρώπη είναι πιο δυνατή όταν είναι ενωμένη απέναντι στις φυσικές καταστροφές. Τον Σεπτέμβριο είδα με τα μάτια μου τις επιπτώσεις των πλημμυρών στα κράτη μέλη της ΕΕ και υποσχέθηκα να εισαγάγω νέες δυνατότητες ευελιξίας για τη στήριξη των κρατών μελών με στόχο την ανάκαμψη, την αποκατάσταση των ζημιών και την ανασυγκρότηση. Με τις σημερινές προτάσεις υλοποιούμε τις υποσχέσεις αυτές. Παρέχοντας ρευστότητα με υψηλότερη προχρηματοδότηση και συγχρηματοδότηση κονδυλίων της ΕΕ, κάνουμε τη διαφορά για τους ανθρώπους και τις περιφέρειες που πλήττονται σφοδρά από αυτές τις καταστροφές. Παρέχουμε στα κράτη μέλη εργαλεία ώστε να γίνουν πιο ανθεκτικά και να προετοιμαστούν καλύτερα για μελλοντικές κρίσεις.*»

Διοχέτευση ρευστότητας με αυξημένη προχρηματοδότηση και συγχρηματοδότηση στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής

Τα ταμεία της πολιτικής συνοχής στηρίζουν ήδη τα κράτη μέλη για την **πρόληψη καταστροφών που σχετίζονται με το κλίμα και για την ανάκαμψη.** Ωστόσο, οι σημερινές προτάσεις παρέχουν στα κράτη μέλη **πρόσθετη ευελιξία** ώστε να χρησιμοποιούν μέρος των Ταμείων για την **αποκατάσταση υποδομών και εξοπλισμού που έχουν υποστεί ζημιά, την παροχή τροφίμων, βασικής υλικής βοήθειας και κοινωνικής και υγειονομικής στήριξης,** καθώς και για την **προσωρινή στήριξη της χρηματοδότησης συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας.**

Επιπλέον, θα θεσπιστούν **δύο νέα μέτρα** στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ+. Πρώτον, μια **πρόσθετη προχρηματοδότηση της τάξης του 30%** θα προσφέρει άμεση εισφορά ρευστότητας ώστε να **μειωθεί η δημοσιονομική πίεση** που δέχονται τα πληττόμενα κράτη μέλη. Δεύτερον, η ΕΕ θα μπορεί να χρηματοδοτήσει **τα υποστηριζόμενα μέτρα σε ποσοστό έως και 100%, χωρίς να απαιτείται εθνική συγχρηματοδότηση** για την έναρξη των εργασιών ανασυγκρότησης.

Μέγιστο ποσοστό 10% των υφιστάμενων κονδυλίων της πολιτικής συνοχής που προορίζονται για τα

κράτη μέλη για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την **επίτευξη αυτών των στόχων** καθιστώντας έτσι δυνατές τις μεταφορές μεταξύ των ταμείων της πολιτικής συνοχής.

Ισχυρότερες δυνατότητες χρηματοδότησης της αγροτικής ανάπτυξης για τους γεωργούς, τους δασοκαλλιεργητές και τις επιχειρήσεις

Επιπλέον, χάρη στις αλλαγές που προτείνονται σήμερα στα ταμεία αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ (νομικό πλαίσιο ΕΓΤΑΑ 2014-2022), τα κράτη μέλη θα διαθέτουν μεγαλύτερη ευελιξία για τη **στήριξη των γεωργών, των δασοκαλλιεργητών και των επιχειρήσεων** που πλήττονται από φυσικές καταστροφές.

Η χρηματοδοτική στήριξη που παρέχει το ΕΓΤΑΑ **θα καλύπτεται σε ποσοστό 100% από κονδύλια της ΕΕ**. Η τροποποίηση θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να παρέχουν άμεσα και γρήγορα **έκτακτη βοήθεια** σε γεωργούς, δασοκαλλιεργητές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με τη μορφή **κατ' αποκοπή ποσών**. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα έχουν μεγαλύτερη ευελιξία στη θέσπιση και την ενίσχυση μέτρων **αποκατάστασης του παραγωγικού δυναμικού** των πληττόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων και δασών.

Επόμενα βήματα

Η πρόταση θα υποβληθεί τώρα στη **συνήθη νομοθετική διαδικασία** στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όταν εγκριθούν οι εν λόγω δυνατότητες ευελιξίας, σύμφωνα με την αρχή της **επιμερισμένης διαχείρισης**, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφασίσουν πώς θα τις αξιοποιήσουν και πόση χρηματοδότηση θα διοχετεύσουν στην αντιμετώπιση πρόσφατων καταστροφών, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις ειδικές ανάγκες τους. Στη συνέχεια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή **τροποποιήσεις των προγραμμάτων** προς επανεξέταση και έγκριση.

Ιστορικό

Η σημερινή πρόταση έρχεται ως άμεση απάντηση στις **καταστροφικές πλημμύρες που προξένησε στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη** η καταιγίδα «Μπόρις» και στις **πυρκαγιές που έπληξαν την Πορτογαλία** τον Σεπτέμβριο του 2024, και μπορούν **να καλύψουν φυσικές καταστροφές που έχουν συμβεί από την 1η Ιανουαρίου 2024**.

Η πρόταση εντάσσεται στα **γενικότερα μέτρα αντίδρασης της ΕΕ**, τα οποία προσφέρουν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να λάβουν στήριξη κατόπιν κλιματικών καταστροφών τόσο για **άμεση έκτακτη αρωγή** μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και για την **πιο μακροπρόθεσμη ανασυγκρότηση και οικοδόμηση ανθεκτικότητας**, μέσω του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του γεωργικού αποθεματικού και του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, μεταξύ άλλων.

Κατά την επίσκεψή της στην Πολωνία στις **19 Σεπτεμβρίου 2024**, η πρόεδρος της Επιτροπής κ. **φον ντερ Λάιεν** ανήγγειλε τη δυνατότητα χρήσης κονδυλίων της πολιτικής συνοχής για την αποκατάσταση των ζημιών που προξένησαν οι πλημμύρες.

Η πολιτική συνοχής είναι η **μεγαλύτερη πηγή ενωσιακής χρηματοδότησης** που βοηθά τις περιφέρειες της ΕΕ να προλαμβάνουν τους κινδύνους καταστροφών που σχετίζονται με το κλίμα, να προετοιμάζονται για αυτούς και να τους αντιμετωπίζουν. Για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, τα ταμεία της πολιτικής συνοχής (στα οποία περιλαμβάνονται το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων Interreg, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης παρέχουν ήδη **ενωσιακή χρηματοδότηση ύψους 14 δισ. ευρώ** για να βοηθήσουν τα κράτη μέλη να προλάβουν και να διαχειριστούν κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα.

Το **Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ)** είναι ένα άλλο βασικό μέσο της ΕΕ για τη στήριξη της ανάκαμψης από καταστροφές. Από το 2002, η βοήθεια του ΤΑΕΕ έχει κινητοποιηθεί **σε ένδειξη αλληλεγγύης, προσφέροντας στήριξη στα κράτη μέλη της ΕΕ και στις χώρες που διαπραγματεύονται την προσχώρησή τους στην ΕΕ** και οι οποίες είναι αντιμέτωπες με φυσικές καταστροφές και μείζονες υγειονομικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Λόγω της **αυξανόμενης συχνότητας και έντασης των φυσικών καταστροφών**, η Επιτροπή εξασφάλισε την ενίσχυση του ετήσιου προϋπολογισμού του ΤΑΕΕ κατά την πρόσφατη επανεξέταση του πολυετούς δημοσιονομικού

πλαίσιου (ΠΔΠ). Ο **ετήσιος προϋπολογισμός** που έχει προβλεφθεί για το ΤΑΕΕ κατά την περίοδο 2024-2027 ανέρχεται πλέον σε περίπου **1,1 δισ. ευρώ**.

Στο πλαίσιο του **μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας**, τα κράτη μέλη δέσμευσαν σχεδόν **9 δισ. ευρώ** στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητάς τους για τη χρηματοδότηση μέτρων **ετοιμότητας έναντι φυσικών καταστροφών**, συμπεριλαμβανομένων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων για την πρόληψη κινδύνων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, όπως πλημμύρες, πυρκαγιές, καταιγίδες και ξηρασίες και για την προσαρμογή σε αυτούς.

Επιπλέον, τα **στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ (2023-2027)** στηρίζουν επενδύσεις για την **αποκατάσταση του γεωργικού ή δασικού δυναμικού** έπειτα από φυσικές καταστροφές, δυσμενή κλιματικά φαινόμενα ή καταστροφικά συμβάντα. Περιλαμβάνουν μέτρα που συμβάλλουν **στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτή**, με προϋπολογισμό ύψους **93 δισ. ευρώ** για το διάστημα 2023-2027.

Η ΚΓΠ 2023-2027 περιλαμβάνει και ένα **γεωργικό αποθεματικό** ύψους τουλάχιστον **450 εκατ. ευρώ ετησίως** που βοηθάει τους γεωργούς να αντιμετωπίσουν αναταράξεις της αγοράς ή έκτακτα γεγονότα που επηρεάζουν την παραγωγή ή τη διανομή αγροτικών προϊόντων. Τα τελευταία χρόνια, το αποθεματικό **έχει χρησιμοποιηθεί επανειλημμένα** για την άμεση στήριξη γεωργών που πλήττονται από έκτακτα δυσμενή κλιματικά φαινόμενα.

Χάρη στα σημερινά μέτρα, σε συνδυασμό με τους υφιστάμενους διαθέσιμους πόρους, τα κράτη μέλη θα μπορούν να ανασυγκροτηθούν ακολουθώντας την προσέγγιση της **«καλύτερης ανοικοδόμησης»**, δηλαδή να οικοδομήσουν πιο βιώσιμες, ανθεκτικές και συμπεριληπτικές κοινωνίες στο μέλλον.

Περισσότερες πληροφορίες

[Πρόταση τροποποίησης](#) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058 και του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1057

[Πρόταση τροποποίησης](#) του κανονισμού (ΕΕ) 2020/2220

[Κανονισμός \(ΕΕ\) 2021/1058](#)

[Κανονισμός \(ΕΕ\) 2021/1057](#)

[Κανονισμός \(ΕΕ\) 2020/2220](#)

[Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης \(ΕΤΠΑ\)](#)

[Ταμείο Συνοχής](#)

[Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ \(ΕΚΤ+\)](#)

[Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022 \(ΕΓΤΑΑ\)](#)

[Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης \(ΤΑΕΕ\)](#)

[Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας \(ΜΑΑ\)](#)

[Μηχανισμός πολιτικής προστασίας της ΕΕ](#)

IP/24/5321

Δηλώσεις:

"Η Ευρώπη είναι πιο δυνατή όταν είναι ενωμένη απέναντι στις φυσικές καταστροφές. Τον Σεπτέμβριο είδα με τα μάτια μου τις επιπτώσεις των πλημμυρών στα κράτη μέλη της ΕΕ και υποσχέθηκα να εισαγάγω νέες δυνατότητες ευελιξίας για τη στήριξη των κρατών μελών με στόχο την ανάκαμψη, την αποκατάσταση των ζημιών και την ανασυγκρότηση. Με τις σημερινές προτάσεις υλοποιούμε τις υποσχέσεις αυτές: Παρέχοντας ρευστότητα με υψηλότερη προχρηματοδότηση και συγχρηματοδότηση κονδυλίων της ΕΕ, κάνουμε τη διαφορά για τους ανθρώπους και τις περιφέρειες που πλήττονται σφοδρά από αυτές τις καταστροφές. Παρέχουμε στα κράτη μέλη τα εργαλεία για να γίνουν πιο ανθεκτικά και να προετοιμαστούν καλύτερα για μελλοντικές κρίσεις."
Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - 21/10/2024

"Προτείνουμε αυτές τις αλλαγές για να εκφράσουμε την αλληλεγγύη μας και να στηρίξουμε έμπρακτα τους ανθρώπους ώστε να ξεναφτιάξουν τη ζωή τους έπειτα από καταστροφικές πλημμύρες και πυρκαγιές. Τα κράτη μέλη θα μπορούν να αξιοποιούν κονδύλια από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ με ταχύ, ευέλικτο και στοχευμένο τρόπο, π.χ. για την παροχή άμεσης επισιτιστικής και βασικής υλικής βοήθειας σε άτομα που πλήττονται άμεσα από φυσικές καταστροφές, καθώς και για τη χρηματοδότηση συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας."
κ. Νικολά Σμιτ, επίτροπος Απασχόλησης και Κοινωνικών Δικαιωμάτων - 21/10/2024

"Οι κλιματικές καταστροφές γίνονται όλο και συχνότερες, όλο και πιο ακραίες, και οι γεωργοί είναι από τους πρώτους που πλήττονται. Η Επιτροπή ανέκαθεν στεκόταν στο πλευρό των γεωργών. Σήμερα, προτείνοντας νέα μέτρα για τη διεύρυνση του πεδίου της χρηματοδοτικής στήριξης, παραμένουμε πιστοί στη δέσμευσή μας. Η προστασία των μέσων βιοπορισμού των γεωργών και η ανθεκτικότητά τους θα αποτελούν πάντα βασικό μας στόχο."

κ. Γιάνους Βοϊτσεχόφσκι, επίτροπος Γεωργίας - 21/10/2024

"Η Ευρώπη είδε με θλίψη τις καταστροφές που προξένησαν οι πλημμύρες στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και οι πυρκαγιές στην Πορτογαλία. Η πολιτική συνοχής είναι ήδη στη διάθεση των κρατών μελών και των περιφερειών, για να τα βοηθήσει να προλάβουν φυσικές καταστροφές και να ανακάμψουν από αυτές. Λόγω της αυξημένης συχνότητας των ακραίων καιρικών φαινομένων, είναι αναγκαία η δημιουργία ενός πλαισίου που θα επιτρέπει στα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τους πληγέντες να ενεργούν γρήγορα, με μεγαλύτερη ευελιξία και πλήρη στήριξη από την ΕΕ. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις, με δυνατότητες υψηλότερης προχρηματοδότησης και 100% συγχρηματοδότησης από την ΕΕ, θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να αποκαταστήσουν τις ζημιές και να ανακάμψουν από αυτές τις καταστροφές, διασφαλίζοντας παράλληλα τον μακροπρόθεσμο στρατηγικό χαρακτήρα των επενδύσεων της πολιτικής συνοχής. Είμαι πεπεισμένη ότι όταν η Ευρώπη ενεργεί με αλληλεγγύη, δείχνει τον καλύτερό της εαυτό."

κ. Ελίζα Φερέιρα, επίτροπος Συνοχής και Μεταρρυθμίσεων - 21/10/2024

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Stefan DE KEERSMAECKER](#) (+32 2 298 46 80)

[Veerle NUYTS](#) (+32 2 299 63 02)

[Olof GILL](#) (+32 2 296 59 66)

[Laetitia CLOSE](#) (+32 2 296 70 73)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)